

26.7x32.28	41	1	עמוד	כותרת - הארץ	13/07/2010	23387623-4
24180						

נתניהו נגד חוק הגיור: אני לא מתכוון להעבירו בכנסת

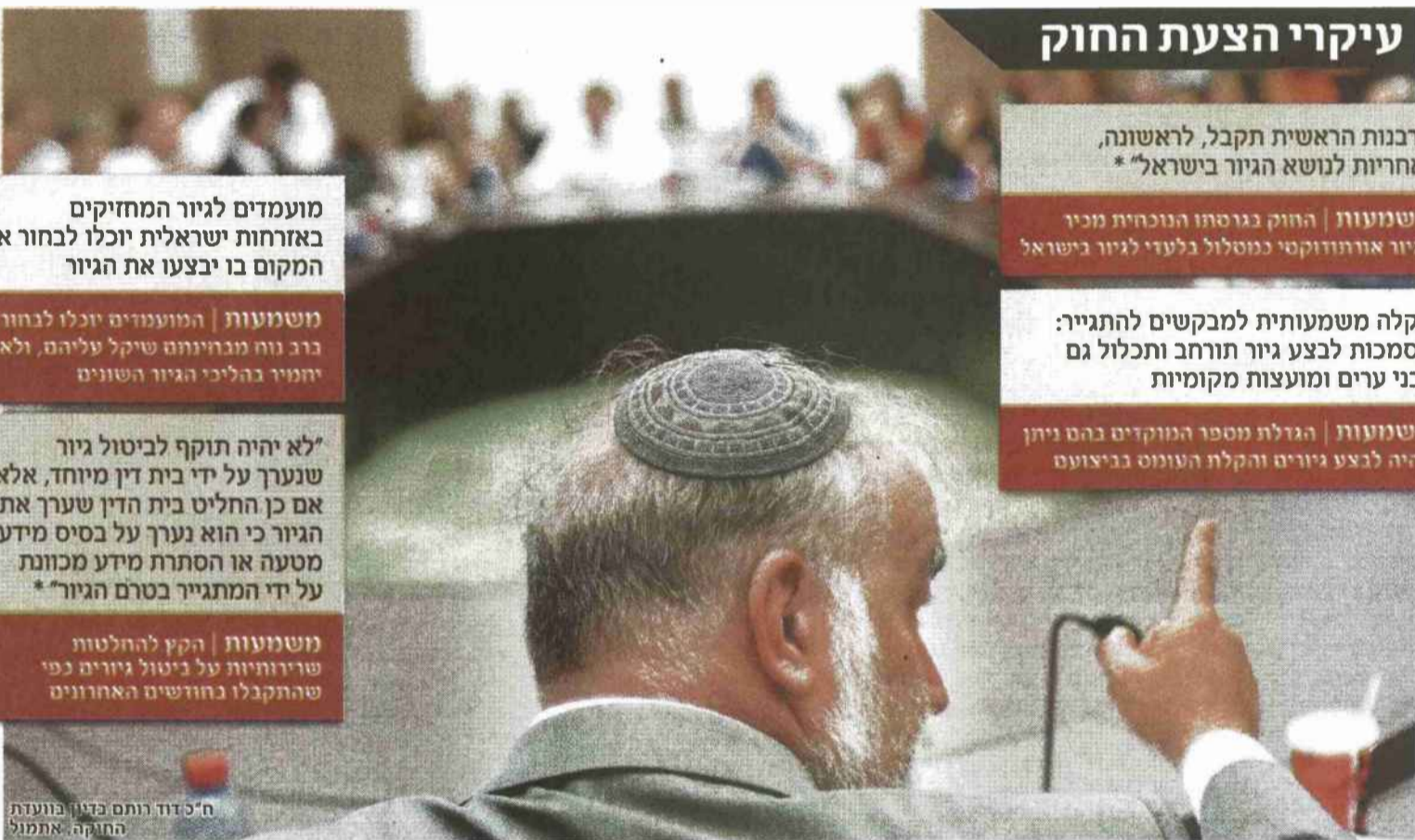
יהונתן ליס ויאיר אטינגר

יעדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת אישרה אתמול על תדו של קול את הנוסח החדש של הצעת חוק הגיור, לקראת ההצבעה בקריאה ראשונה במליאה. נציגי הליכוד לא הופיעו להצבעה. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, פועל לעכב את ההצבעה על החוק, ואתמול הוא הודיע שהחוק לא יעלה בקרוב לאישור במליאת הכנסת. יו"ר הוועדה, ח"כ רוד רותם

המסך בעמוד 4

נתניהו מעכב את ההצבעה על חוק הגיור במליאה

החוק אושר אתמול לקריאה ראשונה בוועדת החוקה. יו"ר הוועדה רוד רותם אומר שיעלה במליאת הכנסת עוד השבוע. יו"ר הסוכנות שרנסקי: ראש הממשלה צריך לעצור את החוק

עיקרי הצעת החוק

הרבנות הראשית תקבל, לראשונה, "אחריות לנושא הגיור בישראל" *

משמעות | החוק בגורסו הנוכחית מניח גיור אורתודוקסי כנוסחול בלעדי לגיור בישראל

הקלה משמעותית למבקשים להתגייר: הסמכות לבצע גיור תורחב ותכלול גם רבני ערים ומועצות מקומיות

משמעות | הגדלת מספר המוקדים בהם ניתן יהיה לבצע גיורים והקלת העומס בביצועם

מועמדים לגיור המחזיקים באזרחות ישראלית יוכלו לבחור את המקום בו יבצעו את הגיור

משמעות | המועמדים יוכלו לבחור ברב נוח מבחינתם שיקל עליהם, ולא יחמיו בהליכי הגיור השונים

משמעות | הקץ להחלטות שרירותיות על ביטול גיורים כפי שהתקבלו בחודשים האחרונים

ח"כ רוד רותם בדיון בוועדת החוקה. אתמול תצלום: תומר אפלכאוס

* מתוך הצעת החוק

המסך בעמוד 1 בקריאה תקפו אתמול את החלטת הליכוד שלא להשתתף בדיון. בהודעה רשמית של המפלגה נכתב כי "נתניהו נכנע לחרדים והליכוד ברח. היעלמותם המכוונת של חברי הליכוד בהצבעה הביאה לנצחוננו של הדיל המסריח שכתרו ישראל ביתנו והסיעות החרדיות, על חשבון האינטרס הציוני והיהדות התפוצות. נתניהו יורק בפניה של יהדות התפוצות רגע אחרי שהי שתמש בה וביכולותיה בביקורו האחרון בארצות הברית". מהליי כוד נמסר שחברי הכנסת התכוונו להשתתף בהצבעה, אך לא הספיקו להגיע לדיון.

ההצבעה התקיימה בתום דיון סוער, במהלכו הטיחו סיעות האופוזיציה, כמו גם יו"ר הסוכנות, נתן שרנסקי ונציגי התנועות הרפורמיות והקונסרבטיביות, ביקור רת נוקבת על החוק המכיר בגיור האורתודוקסי בישראל, ואינו מתייחס לזרמים נוספים. לרבני שרנסקי, הרב צפוי לחבל במערכת היחסים עם יהדות התפוצות: "כשמכירים בגיור אורתודוקסי, ולא בזרמים האחרים, הרב הזה גורם ליהדות התפוצות לחוש שמוציאים אותם מהחוק. זו טפי שות. ראש הממשלה צריך לנקוט עמדה חד משמעית בנושא ולדאוג שהחוק הזה לא יעבור".

במהלך הדיון שינו חברי סיעת יהדות התורה את דעתם. לאחר שביקשו להתנגד לחוק, משום שהוא מקל באופן משמעותי את הליכי הגיור, החליטו בסיעה דווקא לתמוך בו. "באתי כדי לדבר נגד החוק", אמר ח"כ משה גפני, "החוק אמנם לא משנה את המצב הקיים מבחינת אחריות הרבנות על גיור בישראל, אבל אסור להרחיב את סמכויות הגיור ולתת אותם לכל רב שנבחר או התמנה בעיר קטנה. אדם שרוצה להצטרף ליהדות צריך לעבור תהליך ארוך, אי אפשר לקצר את זה. אני לא מכיר יהדות אחרת".

רותם אמר שלשום ל"הארץ"

לאובמה. רותם עומר לקומם עלינו את הקהילה היהודית בארצות הברית עם הצעת החוק הזאת. זה עוול לתת לרבנות הראשית את האחריות הכוללת בנושאי הגיור. יהדות ארצות הברית רואה בזה שינוי במעמד של האורתודוקסיה במדינת ישראל. כאילו ישראל אומרת שהיא דוחה את יהדות ארצות הברית מעליה".

מהתנועה הקונסרבטיבית נמסר, כי "קשה לחשוב על נזק גדול יותר לתרבות ישראל בעולם היהודי". מהתנועה הרפורמית נמסר, כי "הכרזת נמצא כרגע במגרשו של ראש הממשלה שצריך להכריע האם פניו למשבר חמור עם יהדות העולם, או לפתרון אמיתי של סוגיית הגיור".

יהונתן ליס ויאיר אטינגר

החוק אושר על חודו של קול. נציגי הליכוד לא הגיעו להצבעה בטענה כי לא הספיקו

משמעות ליהודים בכל העולם. אני מתביישת שחברי כנסת נבחרים במדינה הציונית מתבטלים בפני הרבנות". גם חבר הכנסת נחמן שי, (קרימה), הזהיר אתמול מפני קרע עם יהודי ארצות הברית על רקע קידומו של החוק. לדבריו, "זאת סטירת לחי ליהדות ארצות הברית, שמילאה רק בשבועות האחרונים תפקיד מרכזי בפיוס בין נתניהו

כי בכונתו להציג נוסח מרוכך של החוק אחרי ההצבעה בקריאה ראשונה. את השינוי הוא מתכוון לבצע בזכות הנוסח המעורפל של החוק כיום: "בחוק כתוב שהרבנות הראשית תקבל אחריות לנושא הגיור בישראל, אבל לא כתוב שהיא תקבל אחריות בלעדית לכך. לפני הקריאה השנייה והשלישית אני מתכוון לשכת גם עם הרפורמיים והקונסרבטיביים כדי לשלב גם אותם במסגרת החוק". את הסיבה להתנהלות הפתלתלה שלו בהצעת רת החוק הוא מסביר בצורך לקבוע את הירישות החרדיות באמצעות ההצבעה, ולא לאפשר להן להציב תנאים נוספים בנושאי הגיור. ח"כ עינת וילף (עבודה) אמרה אתמול כי "מדינת ישראל צריכה לזכור שחוקה בתחום הגיור הינה בעלת

25.38x33.27	42	1	עמוד	24180	7-23387653	13/07/2010	הארץ - כותרת	עמוד 1	42	25.38x33.27
-------------	----	---	------	-------	------------	------------	--------------	--------	----	-------------

יהדות ארה"ב: רחיית ההצבעה לא תשיב את האמון שנשבר

כשג'רי סילברמן, מנכ"ל איגוד הפרוציות היהודיות של צפון אמריקה, נחת בסוף השבוע בישראל וגילה שחוק הגיור עומד לעלות להצבעה בכנסת, הוא לא הסתיר את כעסו. כמכתב ששיגר לראשי הפרוציות, הוא הסביר שהצעת החוק עולה בניגוד לכל ההבטחות שקיבלו יהודי התפוצות מישראל. "ראש הממשלה נתניהו ביקש מיו"ד הסוכנות נתן שרנסקי לעבוד עם יוזם החוק, ח"כ רויט רותם, ולמצוא פתרון שמקובל על כל הצדדים המעורבים. לצערנו, רותם ביטל את הפגישות המתוכננות עם שרנסקי, והשניים עור לא נפגשו ולא דנו בהצעת החוק", כתב סילברמן, "בשעות האחרונות התברר שרותם מתכוון להציג את הצעת החוק שלו לווערת הכניסת ביום שני לקריאה ראשונה. גרוע מזה, הצעת החוק כוללת מספר סעיפים שאפילו יותר בעייתיים מהגרסאות שראינו לאחרונה".

במקביל, סילברמן שיגר מכתב לראש הממשלה בנימין נתניהו בקריאה לעצור את החוק. במכתב מצוין שסילברמן היה "בהלם עמוק ומאוכזב לשמוע שהצעת החוק תעלה לריון בניסוחה הנוכחי הבעייתי מאוד ללא שום תשומה משרנסקי או הקהילות בתפוצות. כל הדיונים וההכנות והמאמצים נעלמו בן לילה, ואנו מרגישים נכגדים על ידי ח"כ רותם ואלה העומדים מאחורי הצעת החוק".

"אתה כמוכנן מודע לרגישות הגרולה של הסוגיה הזאת בקרב היהודים בעולם, ואין לי ספק שאתה מעריך את הנוק המשמעותי שחוק כזה יכול לגרום לקשרי ישראל והתפוצות, בזמן שעברנו כל כך קשה על בניית גשרים. ארוני ראש הממשלה, אנא סלח לי על הטון הישיר והקשה שלי, אך אני מרגיש שזהו רגע קריטי שאין להמעיט בחשיבותו. בשם הפרוציות היהודיות של צפון אמריקה, אנו דוחקים כך לפעול בחשיבות ולעצור את החוק הזה", מרגיש סילברמן.

יחד עם מעצרה של ענת הופמן בכותל (ראו ידיעה למטה), הדפורמים והקונטרבטיבים מרגישים שמדינת ישראל סוטרת להם כפנים. מכתב זדיף יצא אתמול גם מראש התנועה הרפורמית בארה"ב, רבי אריק יופה, וסגנית הנשיאה של התאחדות הרבנים מהתנועה המסורתית, יחד עם 14 ארגונים יהודיים נוספים מארה"ב וקנדה. "היינו המומים לשמוע על החלטתו של חבר הכנסת רותם. מעשיו מנוגדים להבטחות שקיבלנו בחודשים האחרונים. הגרסה הנוכחית של הצעת החוק מהווה שינוי דרמטי בסטטוס-קוו ופגיעה במיליוני יהודי בישראל וכתפוצות, שמסוכנת מאוד לעקרונות של כלל ישראל. השפעת הסעיפים בחוק על קבלת האזרחות על ידי אלה שלא עומדים בקריטריונים אינה תואמת את רוח החוק שנועד לעודד צמיחת הקהילה שלנו וקבלת אלה שרוצים לתמוך בעם שלנו ובארצנו".

נטשה מוזגוביבה, ארה"ב

רב קונסרבטיבי בארה"ב: מסר עגום ליחודת התפוצות

יו"ר נשות הכותל עוכבה לחקירה כי צעדה עם ספר תורה

ליאל קיזר ויאיר אטינגר

ענת הופמן, יו"ר ארגון "נשות הכותל", עוכבה אתמול לחקירה בתום תפילה שקיימה עם קבוצה של חברות הארגון ברחבת הכותל. הופמן עוכבה ונחקרה לאחר שלטענת המשטרה בסיום תפילה בכותל, ניסתה יחד עם קבוצת נשים לקיים תהלוכה ברחבת הכותל, כאשר צעדה בראש הנשים בעודה מחזיקה את ספר התורה, דבר הנוגד לכאורה את פסיקת בג"ץ בעניין.

הופמן שוחררה לאחר כארבע שעות שבה נחקרה במרחב רוח של משטרת ירושלים. עם שחרורה הוסיף כס כי תודחק מרחבת הכותל למשך 30 ימים ותפקיד ערכות עצמית של 5,000 שקלים.

סמוך לשעה 8:00 בבוקר עוכבה הופמן על ידי שוטרי מרחב רוח של משטרת ירושלים, לאחר שלטענתם ניסתה לצאת בראש תהלוכה ברחבת הכותל כשהיא נושאת ספר תורה. לטענת המשטרה העיכוב הסתמך על פסיקת בג"ץ, שלפיה על כל ציבור המגיע לכותל להתנהג לפי

תצלום: אייפ

הופמן, אתמול. "כשאנשים הם פנאטיים אין לזה גבול"

הכותל המערבי הוא מקום של אחרות עם ישראל ולא מקום של קיטוב וחידוד הבלים

רב הכותל המערבי, שמואל רבינוביץ

מנהג המקום. עשרות נשות הארגון הגיעו לתחנת המשטרה בירושלים ומחו על מעצרה של הופמן. הופמן מצדה רחמה אתמול את הטענות שלפיהן פעלה בניגוד לפסיקת בג"ץ: "בג"ץ לא דיבר מעולם על תהלוכות בכותל. לצערי יש

שאלות ותשובות:

החוק שנועד לחלץ את הגיור בישראל מהבוץ

יאיר אטינגר

מהו חוק הגיור?

חוק שהבטיחה מפלגת ישראל ביתנו לבחוריה, ונועד לחלץ את עולם הגיור מהבוץ העמוק שבו הוא שקוע, בעיקר תחת ממשלות אולמרט ונתניהו. גם רוב מתנגדי החוק גורסים שכונותיו ממלכתיות וטובות, אבל יש להם השגות על הניצוץ.

לפי השם החוק?

בישראל חיים כ-320 אלף אזרחים ישראלים לא-יהודים על פי ההלכה, רובם עולים מחבר המדינות. הם אזרחים מלאים שאין להם אפשרות להתחתן בתוך תחומי ישראל ולאחר מותם נשללת מהם הזכות לקבורה יהודית. גרים שכבר השקיעו שנים וממון רב בתהליך הגיור (ובהם גם כאלה ששילמו מחיר אישי ומשפחתי על בחירתם להיות יהודים) מגלים לא אחת שגיוריהם לא מוכרים ולעתים אף נמחקים בפועל, וזאת בידי הממסד החדש השולט כיום ברוב הרבנות הראשית לישראל.

האם הפרייה לא מצאה פתרון?

היות שהרבנות הראשית נמנעה בפועל מעיסוק בגיורים בשל התנגדות הרבנים הח'דים, ראש הממשלה אריאל שרון הקים וטיפח את "בתי הדין המיוחדים לגיור" במשרד ראש הממשלה. עשרות דיינים גויסו לגוף הממלכתי, רובם ככולם מזוהים עם הציונות הדתית; בראש המערכת עומד הרב חיים דרוקמן, וסמכות העל נמצאת בידי הרב הראשי לישראל שלמה עמאר. חלק גדול מהמתגיירים הם חיילים וחילות, העוברים את התהליך במסגרת פרויקט "נת"ב" בצבא, ובשנוע שעבר הוקם בבית מדרשה "המכון למדיניות הגיור בישראל" שמבקש לגייס גם בני נוער.

נשמע שגולם מרזעים, מה הפנייה?

הרבנים החרדים אמנם אינם חלק מתהליך הגיור, ועם זאת הם מצאו דרך להשפיע דרמטית על עולם הגיורים: חלק מרשמי הנישואים מסרבים לרשום גרים אם הם סבורים שהם אינם שומרי תורה ומצוות, ואילו דיינים בבתי הדין הרבניים מבטלים גיורים אם במקרה הגיע לפנייהם גר שמבקש להתגרש. המקרה הח' מוד ביותר היה כאשר בית הדין הרבני הגדול קבע באופן גורף ובריעבר - באופן שהיה חידוש היסטורי מרעיש גם מבחינה הלכתית - כי כל הגיורים שנעשו בבתי הדין לגיור של הרב דורי קמן, לאורך שנים, הינם בטלים.

כתוצאה מכל אלה, הגיור כיש ראל תקוע עמוק בבזק.

מה משנה החוק החדש?

היות שמערך הגיור הממשלתי הוא גוף חלש, הצעת החוק יודת מת מסלול נוסף שאמור להיות ירידותי ויעיל עבור מתגיירים המבקשים לעבור גיור אודות דוקסי. ח"כ רוד רותם מציע כי גם רבני הערים, שהם חלק מהרבנות הראשית, יוכלו להקים בתי דין לגיור ולעסוק בגיורים גם במקרה שהמתגייר אינו תור שב המקום. רותם אמנם קובע כי סמכות הרבנות הראשית תורחב לענייני גיור, ומסמך את הרבנות לאשר את מינוי הדיינים, אך הוא סומך על כך שלא כל הרבנות הראשית היא חרדית. הכוונה היא, שמי שירים את הכפפה יהיו רבנים מהציונות הדתית ורבנים אוד תודוקסי-מודרנים, שאף הם משמשים כיום רבני ערים. הוא מקווה, כי כוחות השוק יעשו את שלהם: רבנים אודתודר קסים מתונים יגידו, והגיור יחזור להיות אופציה עבור מי שירצה בכך. החוק גם מקשה מאוד על ביטול גיורים, למשל על ידי בתי הדין הרבניים, וקר בע כי צעד כזה יכול להיעשות רק באישור הרב הראשי. החר'דים מצדם מקווים, כי הרבנות הראשית תוכל להפעיל לחץ על רבני הערים חובשי הכיפות הסרוגות, ולגרום להם לציית למדיניות המחמירה השלטת כיום במערכת.

מהם הישגים הרפורמיים והקונסרבטיביים?

מטריד אותם שבפעם הראשונה, החוק בישראל יסמך את הרבנות בענייני גיור, שמכות שלא מוקנה לה כיום על פי חוק. מטריד אותם גם משפט המופיע בהצעת החוק שלפיו הגיור יוכר "זבלבד שהגיור נעשה על ידי בית הדין המיוחד כדת, לאחר קבלת עול תורה ומצוות כהלכה". זוהי קביעה חדשה שתקדים, שמותירה מחוץ לגדר את הקונסרבטיבים בים והרפורמים, והם חוששים כי השרורה הזאת תבטל בפור על את פסיקת בג"ץ, שקבעה ב-2002 כי משרד הפנים יכיד בגיורי כל הזרמים, באדך וביחול. רותם אמר כי לא אמר רה להיות כל השפעה לדעה על הלא-אודתודוקסים.

זוהי ארצנו החדשה?

החרדים תמכו אתמול בהצעת החוק בהצבעה בוועדת החוקה. מיום שהצטרפו לקואליציה הם ידעו כי יצטרכו לבלוע גרסה כלשהי של החוק הזה. לפיכך, הם ניסו להפוך את החוק שיוס רותם לאותיות מתות, במקרה של חוק ברית הזוגיות זה הצליח לא רע.